

Andrej Ivanuša

Aequilibrium

Opomba: *aequilibrium* (latinsko) = ravnotežje

Starec ga je hlastno zagrabil za zapestje in pritegnil k sebi.

»Ali te lahko nekaj prosim?« je dejal šepetaje, da ga je bolničar komaj slišal med zavijanjem sirene reševalnega vozila.

Bolničar Mark se je sklonil nadenj. Vedel je, da gospod, ki so ga pobrali z ulice, ker ga je povozil avtomobil, ne bo več dolgo živel. Verjetno mu ne bo usojeno, da ga pripeljejo do urgence.

Rešilec je zapeljal čez grbino na cesti in vozilo se je streslo. Starec se je nakremžil od bolečine in si nato suho obliznil ustnice.

»V mojem žepu je ključ ... od stanovanja ... Stroj ... Nekdo ga mora uravnati ... Ti, moraš ... namesto mene!«

»Prosim?« je nerazumevajoče dejal Mark. Starec je stisnil prste s presenetljivo močjo, da ga je zbolelo. Najprej jih je hotel razkleniti, a zadržal ga je starčev proseč pogled.

»Vse ti zapustim ... denar, stanovanje, vse!« je čez nekaj trenutkov nadaljeval starec. Mark je opazoval njegove oči, kajti v njih se zrcali človeška duša. Iskal je znamenja norosti ali zmedenosti. A bile so presenetljivo jasne in čiste.

»Samo stroj, tega moraš uravnati ... ti si pravi za to!« je prepričano dejal ranjenec na reševalnih nosilih. Nenadoma je Mark začutil močan glavobol in vse okrog njega je postalo nekako megleno, zvok oddaljen in čas je pričel teči počasneje. Kot v snu je videl nekakšne ročice in kazalce. Stresel je z glavo in vse je bilo kot prej.

Starec je znova spačil obraz od bolečine in nato s presenetljivo jasnim glasom vprašal:

»Obljubiš, da boš skrbel za Stroj?«

»Obljubim!« je prepričano, vendar napol zasanjano dejal Mark, čeprav mu ni bilo jasno, kje je ta stroj in čemu služi. Premišljeval je, zakaj je moškemu stroj tako pomemben. Vendar je želel ugoditi starcu, ki je umiral.

Čez starčev obraz se je razlilo olajšanje. Nekaj je zamrmral. Mark se je tako globoko sklonil nadenj, da je skoraj prislonil uho na njegove ustnice.

»Ulica s kostanji, tista najstarejša zgrad...« je bilo zadnje, kar je uspel razbrati. Ko je odmaknil lice, je popustil tudi starčev prijem njegove roke.

Mark je segel k njegovim očem in jih zaprl.

»Počivaj v miru, neznanec!«

Nekaj časa je tako sedel ob umrlem. Ko so zavili okrog vogala na ulico proti bolnici, se je predramil iz razmišljanja. Potipal je mrtvečeve hlačnice z zunanje strani žepov. V levem je bil res velik, starinski, kovani ključ.

Ključ je potisnil v ključavnico na prastarih, masivnih, hrastovih vratih hiše. Kot je dejal neznani starec, je bila najstarejša v vsej ulici v najstarejšem predelu mesta. Dolgo časa jo je iskal, dokler se ni spomnil, da je to edina ulica s kostanjevim drevoredom v mestu.

Plašno se je ozrl gor in dol po ulici. Bila je prazna. Previdno je obrnil ključ. Ni potreboval veliko moči, ključ se je lahkotno obrnil v ključavnici. Vrata so zaškripala. Iz hodnika je zavela soparna trohnoaba. Previdno je vstopil.

Na drugi strani hodnika so bila priprta vrata in iz prostora za njimi se je slišalo pridušeno brnenje.

»Dober dan! Je kdo doma?« je glasno zaklical. Zastal je pred vrati in prisluškoval zvokom hiše. Nič. Potisnil je priprta vrata in obstal na pragu.

Stroj je zapolnjeval skoraj ves prostor. Slišalo se je kakor, da diha velika mehanska žival. Mehanski monstrum je žužnjal svojo čudno elektrostatično pesem.

Stopil je korak naprej, ko so se nenadoma stresla tla pod njim. Prejel se je za podboj.

»Kaj, za vraga se dogaja!« je rekel na glas. Tresenje tal se je povečalo in padel je po tleh.

Stroj je pobesnel. Kazalci so poskočili na rdeča polja. Ročice na njem so se besno vrtele v vse smeri. Odpirale in zapirale so se lopute in odprtine, nekakšni preklopniki so divje ropotali kakor strojnice. Stara hiša se je tresla in ječala.

»Potres!« je končno šinilo skozi njegove možgane. Počasi se je pričel plaziti do udobnega fotelja, ki je stal pred stikalno ploščo na prednji strani tega velikanskega kupa železa.

Tresenje tal je nenadoma prenehalo. Vendar je Stroj še naprej divjal in regljal.

Mark je vstal in sedel na fotelj. Z rokavom si je obrisal znoj s čela.

»Kaj je to?« se je spraševal in z očmi iskal gumb, da izklopi podivjanega mehanskega bika.

A nenadoma se je Stroj umiril in z istim mirnim glasom naprej prepeval svojo električno pesem.

»Jožef, javi se!« je zahreščal glas iz zvočnika postavljenega na vrh Stroja. Sledilo je tiho prasketanje zvočnika.

»Oh, preklet!« je zamrmral Mark. Naslonil se je nazaj, da se udobno namesti v fotelju in razmisli o vsem. Obe roki je položil na naslonjala sedeža.

»Jožef, dobro, da si spet tam! Zakaj nisi uravnal ta potres? Samo tokrat sem ti še lahko pomagal. Saj veš ...«

»Mark tukaj,« se je opogumil Mark.

»Jožef, kaj se dogaja s teboj? ... Eee ... Kdo? Mark?«

»Mark tukaj,« je še enkrat bleknil Mark in se pri tem počutil prav neumno. »Mogoče bi bilo bolje, če bi pobrisal iz te čudne hiše,« je razmišljal. A nato je čutil, da se je pričel nekako povezovati s Strojem. Skozi roke je zaznal drhtenje naprave. Počasi je mrščavica dosegla njegovo zatilje in priklopil se je.

»Kje je Jožef?« je eksplodiralo vprašanje v njegovi glavi.

Vse se je zavrtelo v divjem vrtincu.

»Mrtev je!« je pomislil in skozi misli so mu šinili dogodki iz zadnjih dni.

»Oh, vidim kaj se je pripetilo ...«

»Tudi jaz!«

»Tudi jaz! Tudi jaz! Tudi jaz! ...« Kakšnih deset moških in ženskih glasov je v njegovi zavesti povzročilo divjo kakofonijo. Nekdo je v njegovem umu zaklical:

»Ne usi naenkrat!«

»Prosim, ne usi naenkrat!« je preplašeno pomislil Mark. Potihnili so.

Počasi se je v zraku pred njim pojavila meglena glava bradatega starca. Vsaj zdelo se mu je tako.

»Tako mlad si še!« je zašepetala glava v njegovih možganih. »Dobil boš odgovore na usa vprašanja. Vsekakor si izbran ...«

»Izbran, za kaj sem izbran?«

»Pravzaprav ... Jožef te je izbral, da ga nadomestiš v ... *Aequilibriumu*. Po latinsko je to in v tvojem jeziku pomeni *Ravnotežnost*,« je dejala glava bradatega starca.

»*Aequilibrium?*« je zašepetal v mislih Mark. »Kaj ...«

»Kaj počnemo? Preprosto, uravnavamo Zemljo. Ustvarjena je bila v Vesoljski delavnici z osjo nagnjeno za 23 in pol stopinje na ekliptiko. Vrti se okrog svoje osi z ekvatorialno obodno hitrostjo 465,12 metra na sekundo. Okrog Sonca potuje 365,24 zemeljskih dni, in tako naprej. Pazimo na potrese, vetrove in še na mnoge druge stvari. Kakorkoli ... kmalu bo pri tebi naslednji potresni sunek. Če ga ne uravnaš, bo močnejši kot prejšnji in mesto bo izginilo v potresu.«

»Kaj naj naredim?« je preplašeno vprašal Mark. Odgovora ni dobil.

Tresenje tal se je znova začelo. Kazalci na Stroju so znova poskočili in releji zaregljali. Mark se je krčevito oprijel naslonjal za roke in nenadoma spoznal, da nekako ve, kaj je potrebno narediti. Videl je ranjenega starca v rešilcu in doumel tiste meglene misli, ko se mu je zazrl v oči.

Ko je uspel z mislimi premikati ročice v stroju tako, da so kazalci zdrseli z rdečih polj, se je tresenje tal umirilo. Globoko je zadihal in skoraj orgazmično zadovoljstvo mu je šinilo skozi telo.

»*To je Aequilibrium!*« je zaslišal glas bradatega starca.

»*Mi smo Aequilibrium!*« so ponovili bolj oddaljeni glasovi.

Kostanji v ulici so jeseni odvrkli listje. Njihove veje je pozimi prekril sneg. Pomladi so znova zacveteli. A Mark je vsako sekundo tega časa sedel na fotelju in uravnaval delovanje Zemlje. Zlil se je s Strojem, ki mu je nudil vse, kar je potreboval.

Mark je zadovoljno mislil:

»*Jaz sem Aequilibrium!*«